

BUDAPESTI HIRLAP

Megjelenik hetfo kivetelevel mindennap.

Előfizetési árak: Egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fl. Egyes szám ára helyben és vidéken 10 fl. Hirdetések milliméter számítással, díjszabás szerint.

Főszerkesztő és laptulajdonos:

Rákosi Jenő.

Szerkesztőség: VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4. sz. Telefon 54-63.

Kiadóhivatal: VIII. ker., József-körút 5. sz.

A kiadóhivatal telefonjai: Előfizetés 55-95. Elárusítás 55-53. Apróhirdetés 55-95. Hirdetés 55-53. Könyvkiadó 55-53. Igazgató 61-04.

Pártok.

Budapest, márc. 2.

A *Budapesti Hirlap* tegnap szótá-
tette itt a városi párt dolgát, kimutatva
az új pártalakulás egészségtelen és szük-
ségtelen voltát. Azok közül az ellenveté-
sek közül, melyeket tegnapi cikkelyünk-
ben ezzel a mozgalommal szemben han-
goztattunk, még egyszer visszatérünk a
legfontosabbra, melynek látószögéből
voltaképpen az egész ügyet nézzük.

A pártok elszaporodása mindenütt
a részérdek fölkerekedését jelenti
az egységes, nagy, nemzeti törekvésekkel
szemben. A hol az utóbbiak már bizo-
nyos nyugvóponthoz jutottak el, ott a
pártok sokasága kevésbé veszedelmes
jelenség, mint ott, a hol, mint nálunk is,
ezeket az egységes nagy nemzeti célokat
csak felében, harmadában közelítettük
meg. Értjük ezek alatt a célok alatt az
állami önállóság összes attributumait,
melyek közül Magyarország még nagyon
soknak nincsen birtokában. Hiszen csak
az elmúlt években éppen ezek közül
egyikért, a katonai önállóságért folytát-
tunk harcot, most pedig a gazdasági ön-
állóság kérdése nyomult nem kisebb
erővel előtérbe. Más független nemzetek
régén túl vannak ezeken a célokon s ere-
jüket a belső fejlődés problémái köthetik
le, melyek a társadalmi és osztályérde-
kek erősebb kiéleződésével és harcával
járnak, a hol tehát a sokféle részérdek-
nek megfelelő sokféle pártalakulás egé-
szen természetes jelenség. Ezek a nem-

zetek megengedhetik maguknak a sok
párt luxusát, mert ezzel nem vonják
el politikai erejüket felsőbbrendű célok-
tól. Nekünk azonban egyelőre minden
latbavethető erőnköt ezek felé a célok felé
kell irányítanunk, mert a közelmúlt
példái éppen azt mutatták, hogy még így
is, megfeszített és koncentrált erővel,
alig-alig tudunk valamire menni az ön-
állóság akadályos útján. Mi lenne akkor,
ha a pártok, melyekben a nemzet élete
és törekvései jelentkeznek, elfordítanák
szemüket ezekről a célokról, s részérde-
kek, osztály- és társadalmi ellentétek
szolgálatába állva forgácsolnák szét a
nemzet erejét.

Nálunk a pártok eddig mindig a kö-
zös, nagy nemzeti érdekek jegyében ala-
kultak, a régi szabadelvűpárt is, a régi
függetlenségi párt is, de az újabban szü-
letett pártok, a nemzeti párt, a néppárt,
az alkotmánypárt, a Bánffy-párt is ezek-
hez szabta politikáját, s ezekkel töltötte
meg programjának kereteit. A nemzeti-
ségi párt megalakulása bizonyos fokig
már azt mutatta, hogy részérdek-
lázadnak az egész ellen s próbálnak érvé-
nyesülni azokkal szemben és azok rová-
sára. A nemzetiségi párt állítólag faji
érdekekből már lemondott az egységes
és önálló Magyarország ideáljáról s kö-
zös ellenségünkkel szemben egy sze-
mnyi erőfeszítésre sem hajlandó emez
ideál érdekében. A mi a nemzetiségi párt
programjában mint akció jelentkezik, az,
ha nem is a tagadást, de legalább is a
közömbösséget jelenti ezzel az ideállal

szemben minden más pártalakulás részé-
ről, mely társadalmi vagy gazdasági osztály-
érdekeket ír csupán zászlajára. Ezért
nem voltunk barátjai az ugynevezett
agrarpárt-alakulásnak sem, mely a közel-
multban kísértett nálunk, s ezért elle-
neznénk egy merkantil-pártalakulást is,
mert lényegében ugyanazt a veszedelmet
jelentené.

Ha már most azokat az okokat vizs-
gáljuk, melyek ezeket az új pártalakítási
kísérleteket nálunk életre hívják, arra
kell gondolnunk, hogy a közel mult
politikai küzdelmei nyomán a nemzet-
nek önmagához való bizalmában egy
nagy dekadencia állott be, s hogy a nagy
célok helyett belőlük kiábrándulva már
most a kicsinyek után veti magát. Ha ez
így lenne, akkor Lengyelország sorsa
fenyegetne bennünket: a nemzet atomi-
zálódása és az ezt követő feloszlás az
apró pártérdek-
fóktelen torzskodásá-
ban. A magyar nemzet életereje és egész-
séges élni vágyása azonban tiltakozik
minden olyan föltevés ellen, mintha itt
az ernyedés és elkedvetlenedés akkora
lenne, hogy már most behunyt szemmel
vetjük magunkat a politikai partikulariz-
mus karjaiba. Ha meg is volna bennünk
az erre való hajlandóság, az a nyomás
és az a veszedelem, melyet Ausztria és
az osztrák törekvések Magyarországgal
és a magyar nemzettel szemben jelente-
nek, mihamar fölismertetné velünk a lej-
tőt, melyre az érdekpártok elszaporodá-
sával lépünk. Ez a kívülről állandóan
fenyegető veszedelem kell hogy érez-